

Religious and Sacred Poetry:
An International Quarterly
of Religion, Culture and Education
Edited by Marek Mariusz Tytko
No. 1 (9) January – February – March 2015
ISSN: 2299-9922 ; e-ISSN 2391-9418
pages 283 - 284

MAREK MARIUSZ TYTKO (Cracow, Poland)
e-mail: [marek.mariusz.tytko\[at\]uj.edu.pl](mailto:marek.mariusz.tytko[at]uj.edu.pl)

[Rec.:] *Katalog druków zwartych drugiego obiegu wydawniczego 1976-1990 ze zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej, wstęp i opracowanie* Jan Brzeski, Adam Roliński, Kraków : Biblioteka Jagiellońska, Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego, Księgarnia Akademicka, 2001, 469 [3] s.

Dzieło pt. *Katalog druków zwartych drugiego obiegu wydawniczego 1976-1990 ze zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej* przygotowane przez dwóch znanych historyków i bibliotekarzy krakowskich jest jedynym w swoim rodzaju jak dotąd tak pełnym zestawieniem książek i broszur wydanych poza cenzurą w latach 1976-1990 w Polsce, a przechowywanych obecnie w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej. Książka składa się z rozbudowanego *Wstępu* oraz części zasadniczej – tj. *Katalogu*. Autorzy w obszernym *Wstępie* podejmują ważne zagadnienia związane z nieocenzurowanymi drukami zwartymi, przedstawiają w osobnych podrozdziałach kolejno takie problemy jak: dzieje druków drugiego obiegu (*Historia*), zakres i sposób rozumienia pojęć „druk zwarty” i „druk drugiego obiegu”, czyli podstawowych terminów (*Definicja*), dotychczasowe ustalenia badawcze odnośnie do tychże druków (*Stan badań*), charakterystyka druków zwartych w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej (*Zbiory Biblioteki Jagiellońskiej*), sposób wyboru (metodę) materiałów do katalogu (*Dobór materiałów*), rozmieszczenie informacji katalogowych (*Układ katalogu*), wzór opisu bibliograficznego (*Opis bibliograficzny*) oraz ogólne wnioski co do pracy (*Podsumowanie*). *Katalog* zawiera 5302 dość szczegółowe opisy bibliograficzne, w porządku alfabetycznym (A-Ż). Nadto pozycja zawiera *Wykaz (skrótów) źródeł bibliograficznych*. Przydatnymi pomocami w szukaniu dzieł są dwa indeksy: *Indeks osobowy* oraz *Indeks tytułowy*. Publikowana książka została uznana za jedno z kanonicznych dzieł w zakresie opisu zbiorów drugiego obiegu w Polsce, mimo upływu lat – pozostaje nadal niezastąpiona, niezbędna i jedyna w swoim rodzaju, choć zapewne stan wiedzy na temat tych wydawnictw powiększył się od czasu jej wydania. Dzieło posiada walory poznawcze, pogładowe, edukacyjne i praktyczne, służy jako podręczny katalog – niezastąpione opracowanie zbiorów drugoobiegowych w Polsce. Pozycja jest wykorzystywana przez historyków, literaturoznawców, bibliotekoznawców, wykładowców, nauczycieli,

bibliotekarzy, uczniów, studentów, doktorantów. Książka powinna znaleźć się jako niezbędny element na stanie każdej biblioteki naukowej, każdej biblioteki wojewódzkiej, powiatowej, gminnej i szkolnej, aby uzmysłowić w sposób powszechny jak największej liczbie bibliotekarzy, nauczycieli, czytelników – czym był drugi obieg w Polsce, jaki miał zasięg i znaczenie, co było w nim wydawane jako literatura „zakazana” w okresie istnienia komunistycznej cenzury w naszym kraju. Pozycja godna polecenia, zarówno specjalistom, jak i szerokiemu gronu odbiorców.

Tytuł w języku angielskim (the title in English):

[Rev.:] The Catalogue of Books Published Underground in 1976-1990, from the Jagiellonian Library Collection

Abstract (Summary):

The monograph entitled “The Catalogue of Books Published Underground in 1976-1990, from the Jagiellonian Library Collection (in Polish: Katalog druków zwartych drugiego obiegu wydawniczego 1976-1990 ze zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej) is concerned with the history of the book and librarianship. The catalogue contains information about independent books (monographs and brochures printed outside censorship), which were in underground circulation in Poland in 1976-1990. This kind of independent publishing operated in Poland in conspiracy for over two decades until 1990. The catalogue presents such books and brochures from the Jagiellonian Library collection. It is the first catalogue of this type in Poland. The book has been published in Polish.

Key words:

history, librarianship, books (printed monographs), underground circulation of publications in Poland (1976-1990), publishing outside censorship in Poland (1976-1990), the Jagiellonian Library, books, brochures, catalogue,

Słowa-klucze:

historia, bibliotekoznawstwo, druki zwarte, drugi obieg wydawniczy w Polsce (1976-1990), wydawnictwa poza cenzurą w Polsce (1976-1990), Biblioteka Jagiellońska, książki, broszury, katalog,

Bibliografia (Bibliography):

Katalog druków zwartych drugiego obiegu wydawniczego 1976-1990 ze zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej, wstęp i opracowanie Jan Brzeski, Adam Roliński, Kraków : Biblioteka Jagiellońska, Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego, Księgarnia Akademicka, 2001, 469 [3] s., seria: Bibliotheca Iagellonica. Fontes et Studia, t. 12.